

מקץ - קצח ע"א

ברוך הוא הרים אותו על כל מלכותו, וכולם קיו כורעים וסוגדים לפניו. ואת יוסף דחוי אחיו, אחר קב' כלם כרעו והשתחו לפניו, זהו שפטותם ויבאו אחיו יוסף וישתחו לו אףים ארץ.

דבר אחר ועתה ירום ראשית מה זה ועתה? כמו ואתת. רבבי יהודא אמר, הנה נתבאר, עת שהיא הדרגה העליונה. וממי היא אומתת העת? זו ה"א, ונקרנת עתה. ועתה - זה הוא ובית דין. ירום ראשית - להרים אותה בכבוד ומלכות. על איבי סביבותי - אלו שאר מלכי הארץ. ואזבחה באלהו - זו ירושלים. באלהו מועד. וזה האל מועד. זבח תרוועה - שישמע כל העולם. אשירה ואומרה - מאותו צד שהיא התרועה. שהריהם מכם, מהצד של תרוועה, באהה לשירה והתשבחת.

דבר אחר ועתה ירום ראשית - זו הכנסת ישראל. על איבי סביבותי - זה עשו וכל השרים שלו. ואזבחה באלהו - אלו ישראל. זבח אלhim רוח נשברה, כדי להעביר את הדין מן העולם. אשירה ואומרה - להזרות ולשבחים לקודוש ברוך הוא לא לפסק לעולם.

דבר אחר ועתה ירום ראשית - בכל, יציר טוב על יציר רע, שפטותם על איבי סביבותי, זה היוצר הרע שהוא סביבה האדים, והוא שונא אותו בכל. ואזבחה באלהו זבח תרוועה - זו התורה שנגננה מצד האש, בכתוב ודברים לנו מימינו אש דת למו. שהרינו בשבייל התורה ירום ראשו נשל האדים ונשברים כל שונאיו לפניו, בכתוב (תהלים י) פקריען קמי תפחתוי.

ובכלחו והוא ברעין וסגדין קמיה. ויוסף דחוי ליה אחוי, לבתר כלחו ברעיו וסגידו קמיה. הדא הוא דכתיב ויבאו אחוי יוסף ויישתחוו לו אפים ארץ.

דבר אחר, ועתה ירום ראשית, מאי ועתה, כמו ואתת. רבבי יהודא אמר, הדא אמר, עת דאייהו דרגא עלאה, ומאן אייה ההוא עת. דא ה"א, ואקראי עתה. ועתה, דא אייה ובי דיניה.

ירום ראשית, לארמא לה ביקרה ומלאותא. על איבי סביבותי, אלין שאר מלכי ארעה. ואזבחה באלהו, דא ירושלם. באלהו, דא אהל מועד. זבח תרוועה, למושמע כל עלה. אשירה ואומרה, מההוא סטרא דתרועה היא. דהא מפטמן, מההוא סטרא דתרועה, היא אתייא שירה ותוישבחתא.

דבר אחר, ועתה ירום ראשית, דא כנסת ישראל. על איבי סביבותי, דא עשו וכל אפרכין דיליה. ואזבחה באלהו, אלין ישראל. זבח תרוועה, דכתיב, (תהלים נא) זבח אלhim רוח נשברה, בגין לאעריא דינא מעלה. אשירה ואומרה, לאדראה ולשבחא לקודשא בריך הוא, بلا פסיקו לעולם.

דבר אחר, ועתה ירום ראשית, בכל, יציר טוב על יציר רע. דכתיב, על איבי סביבותי, דא יציר הרע, דאייהו שחרגניה דבר נש, ואייהו שנאייה בכל. ואזבחה באלהו זבח תרוועה, דא אוריתא, דאתהיבת מפטרא דאשא, בדת כתיב (דברים י) מימינו אש דת למו. דהא בגין אוריתא, ירום רישיה דבר נש, ואתבורי כל שנאיו קדמוני. בדת כתיב, (תהלים י) פקריען קמי תפחתוי.